

Олександра МАРТИНЕС ВЕГА

курсант факультету підготовки фахівців
для підрозділів превентивної діяльності,

Володимир ЄФІМОВ

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри кримінального процесу
та стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ З ОПЕРАТИВНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ ПІД ЧАС ДОКАЗУВАННЯ В ОКРЕМИХ СТАДІЯХ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ У ФОРМІ ДІЗНАННЯ

Взаємодія з оперативними підрозділами під час доказування на різних стадіях кримінального провадження, зокрема у формі дізнання, має свої особливості та вимоги. Однією з ключових складових успішної роботи є ефективна комунікація та згуртованість зі стороною оперативних підрозділів.

На етапі дізнання важливо враховувати, що оперативники мають свою власну методичку та процес збору інформації. Здійснення судового доказу вимагає глибокого розуміння цих методів, а також забезпечення прав та свобод особи під час здійснення дізнання.

У процесі взаємодії з оперативними підрозділами слід забезпечити конфіденційність інформації та захист від розголошення та незаконного використання отриманої інформації. Важливо ретельно вивчити всі матеріали, які були зібрані оперативниками, та оцінити їхню допустимість у судовому процесі.

У кожній фазі кримінального розслідування існує своя неповторна динаміка збору, аналізу і оцінки доказів, яка визначається завданнями конкретної стадії.

На етапі досудового розслідування здійснюється процесуальна валідація, що охоплює всі складові. Цей процес починається з реєстрації інформації про скоєння злочину в єдиному реєстрі досудових розслідувань. Щоправда, є одне виняткове положення. У невідкладних ситуаціях, перед внесенням до цього реєстру, може бути здійснено обстеження місця події (згідно з п. 3 ст. 214 КПК України).

На цьому етапі проводяться слідчі та приховані розшукові заходи, здійснюється запит інформації від сторін обвинувачення та захисту, а також від державних та місцевих органів, підприємств, установ та організацій, а також

фізичних осіб – щодо речей, документів, відомостей, експертних висновків, ревізійних актів [1, с. 7].

Зокрема, на етапі підготовчого розслідування суд, як правило, не здійснює збір нових або додаткових доказів. Оцінка доказів проводиться виключно з точки зору можливості проведення судового слухання (згідно з п. 2 ст. 314 КПК України), тобто докази оцінюються з точки зору їх відповідності вимогам для такого слухання. Проте, важливо відзначити, що при закритті кримінального провадження (згідно з п. 2 ч. 3 ст. 314 КПК України) суд зобов'язаний оцінювати достовірність доказів.

Під час судового розгляду відбувається ретельне процесуальне доказування та втілення всіх основних принципів кримінального розслідування. На цьому етапі суд виступає у ролі судді, а прокурор, потерпілий та їхні представники виконують функцію обвинувачення. Функцію захисту здійснюють обвинувачені, їхні адвокати та законні представники [3, с. 8]. Суд, дотримуючись об'єктивності та неупередженості, створює необхідні умови для реалізації процесуальних прав та обов'язків сторін (згідно з п. 3-6 ст. 22 КПК України).

У процесі апеляційного провадження основним завданням є перевірка та оцінка наявних доказів у матеріалах кримінального провадження. Під час апеляційного розгляду діють норми судового розгляду, які визначені для суду першої інстанції, з урахуванням особливостей, передбачених в розділі 31 КПК України [4, с. 2].

Під час касаційного провадження також в основному проводиться перевірка та оцінка наявних у матеріалах кримінального провадження доказів. Касаційний розгляд відбувається відповідно до норм розгляду справ в апеляційній інстанції, з урахуванням особливостей, передбачених в розділі 32 КПК України [1, с. 39]. Суд касаційної інстанції не має права проводити додаткове дослідження доказів, встановлювати чи підтверджувати факти, які не були встановлені в оскаржуваному рішенні, або розглядати питання про достовірність конкретних доказів, згідно з частиною 1 статті 433 КПК України [2].

У стадії провадження за нововиявленими обставинами суд має право не проводити додатковий аналіз доказів, що стосуються обставин, які були встановлені в судовому рішенні, яке переглядається, якщо ці обставини не суперечать і не оспорується (згідно з частиною 4 статті 466 КПК України) [4].

Важливо відзначити, що стадія виконання судового рішення має свої особливості у процесі доказування. Офіційні документи, такі як різні висновки, характеристики засуджених, медико-соціальні експертні висновки, надані адміністрацією установ виконання покарань або кримінально-виконавчою інспекцією, є єдиними процесуальними джерелами доказів на цьому етапі. Ці

документи надсилаються до суду адміністрацією виконання покарань або кримінально-виконавчою інспекцією, або витребовуються судом для подальшого використання в справі.

Список використаних джерел:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
2. Воробей А. О. Проблемні питання та перспективи вдосконалення спрощеного досудового розслідування. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2021. № 1. С. 111–115.
3. Каліновська М. О. Форми участі слідчого та дізнавача у процесі доказування під час застосування запобіжних заходів на стадії досудового розслідування. Університетські наукові записки. 2020. Том 19. № 5 (77). С. 142–149.
4. Щербаковський М.Г. Проблеми використання висновку спеціаліста під час розслідування кримінальних проступків щодо дітей. Актуальні проблеми досудового розслідування та судового розгляду злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості дітей, шляхи їх вирішення : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 19 черв. 2020 р.) / редкол. : В.В. Черней, С.Д. Гусарев, С.С. Чернявський, В.В. Корольчук. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. С. 356–358.

Миргородський О. І.,

заступник начальника

ГУНП в Дніпропетровській області –

начальник кримінальної поліції

**ЩОДО ПРІОРИТЕТНИХ НАПРЯМІВ ДІЯЛЬНОСТІ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ
В УМОВАХ ВІЙНИ**

Виклики сьогодення, пов'язані з військовою агресією російської федерації вказують на необхідність зміни стандартних підходів до функцій та обов'язків окремих правоохоронних органів України. Реалії війни показали, що правоохоронна система України не була готова до такої кількості воєнних злочинів, які принесла на територію України російська федерація [1].

Особливий правовий режим воєнного стану спричинив зміни у діяльність майже всіх інституцій держави. Нові повноваження отримали правоохоронні органи України, зокрема набули чинності зміни до Закону України «Про Національну поліцію», якими передбачено розширення повноважень поліціантів на період введення в Україні воєнного стану та 60 днів після його припинення або скасування. Як ми знаємо завданнями Національної поліції є: